

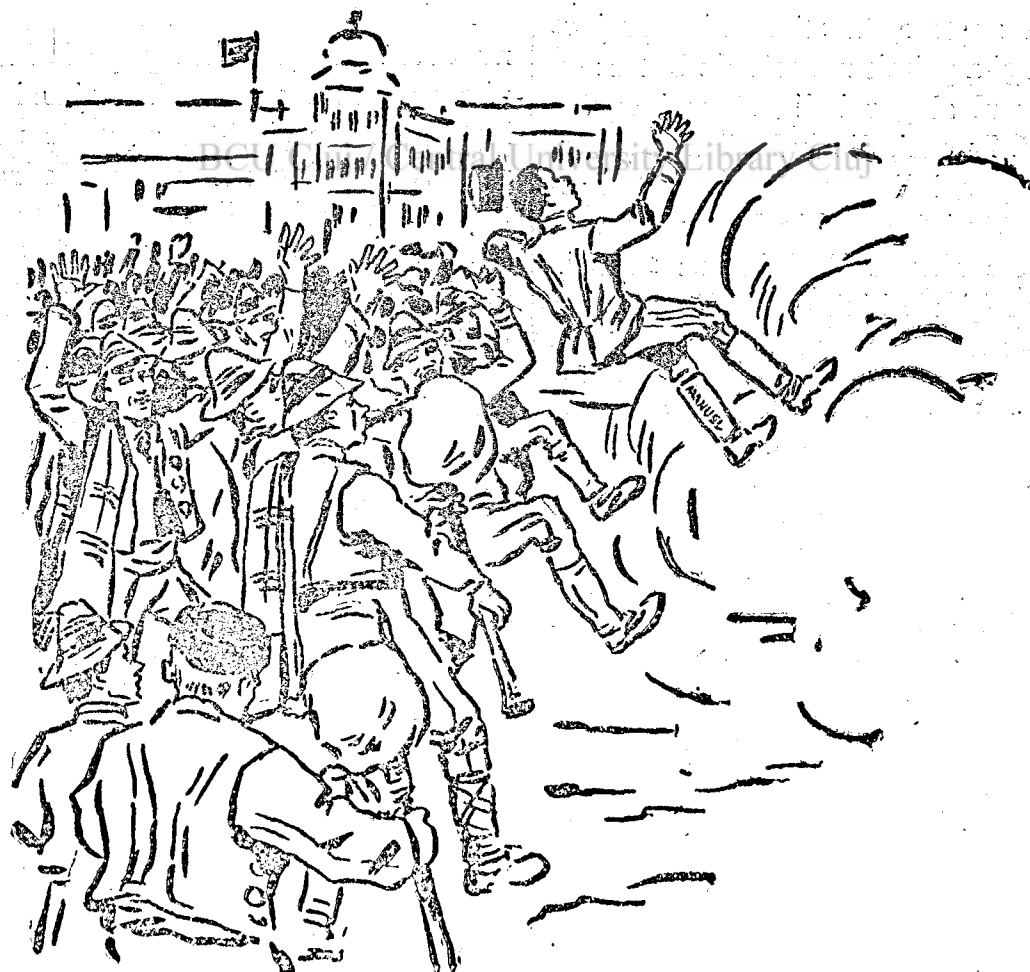

Redactat de NICU STEJEREL.

Redacția A.P.D., Mikos Kelemen utca 8/10.

Toate manuscritele să se trimită la adresa aceasta.

Cum sboară un împărat — fără aeroplan?

Așa cum vedeți pe chipul acesta. Poporul portugez cîntă și chiește iar Emantel
sboară din țară de silă bucuros. Așa s'a scăpat poporul de un trindav, care a
trăit fără muncă din sudoarea poporului pe care l'a dus la sapă de lemn.

Cucu la Buteeni.

— Dela corespondentul nostru. —

De data asta și la acest loc nu vorbim în versuri, ci în proză.

Cu multele alegeri, cîntate tot în versuri, nu-i mirare, dacă ni s'au cam gătat versurile.

Dar și materia ce vi-o trimit e mai potrivită în proză — decît în versuri.

E vorba despre o broșură ce a tipărit-o dl Dr. Aurel Grozda, avocat în Buteeni.

După naștere, la »tăierea împrejur« broșura și-a primit numele de botez:

»In jurul alegerii din Boroșineu«.

Dr. M. Lucaci, din îndepărtare și Dr. V. Goldiș mai din apropiere, citind broșura (fără a-i face critică), vor esclama ca marele Eliade Rădulescu: »Scriți, băieți, scriți, fie bine — fie rău: numai scriți — româneste!«. Și acestei dorințe a marelui literat, a corespuns pe deplin și dl dr. Grozda: a scris româneste! Și foarte bine a făcut!

Rău numai acea a făcut, că a scris broșura (aceasta). Mult mai bine făcea, dacă se punea să scrie cealaltă broșură: »In jurul alegerii de protopop la Buteeni«. Aici era mai bine cunoscut cu împrejurările și persoanele (înțelegem pe domniile recurenți). Dar se sperăm, că dl Grozda, momit odată la scris, nu va întîrzia mult nici cu a doua broșură, pentru care îi mulțumim înaintea!

Revenind la prima broșură, observăm în general, că dl Dr. e cam certat cu topica limbii române. Asta să explică de acolo, că advocații noștri, scriindu-și »instanțele« tot în limba ma-

ghiară — gîndesc ungurește și cînd scriu românește.

Făcînd polemie cu popa Dóme Popovici din Cermei, într'un loc zice:

— »Jururi cu streinii încerci a'mi pune în socoteală«...

Noi credem, că românește ar fi mai bine așa:

Incerci a'mi pune la socoteală, jururi cu streinii?...

— »Eu nu dau și n'am dat jururi«, etc.

Dar să sperăm, că la a doua broșură va fi și topica la locul ei.

Mai la vale îl pofteste și pe popa Dóme, ca să dea și el »jururi«.

Noi te sfătuim, d-le avocat, ca să nu ceri așa ceva dela popa Dóme, că ni-e teama nu cumva să te »juruiască!« Ești puternic și d-ta, atlet de munte, nu-i vorbă, dar nici popa Medrea — nu-i tufă. Apoi griji, că-i aproape și giganul! — Și să nu cumva să te trezești cu diploma în cancelaria notarului public Dr. G. Popa din Abrud!

Nostimă e de altfel apostrofarea părintelui »Dóme« cu »urmărirea« — părintelui Lucaci.

— »D'apoi, că, dară« (cum ar zice un popă din Covăsiuț) destul a fost urmărit părintele Lucaci de — jandarmi și procurori... ce-l mai urmăresc și popii?...

Dar, pardon, D-le dr. popa Dóme n'a scris cuvîntul: »urmărire« nici din prostie (pardon neștiință), nici din greșală, ci pur și simplu: din principiu. Da, popa Dóme a urmărit (și nu însoțit pe popa Lucaci). Și știți de ce? De frică: să nu-i uniască întreaga luncă!

Jupuncasa Marta din Lipova ar zice: — »Der Kerl ist nicht so dum, wie er ausschaut!«

Sau pe românește: Lupul care a prins odată oaia, nu bucuros o dă altui lup!

Popa Dôme citind broșura, zice că »spovedania« ce i-o pune în gura Dr. G. pe pagină 15, cu litere cât pumnul:

»...Că nu voi spune vrășmașilor tăi taina ta, nici sărutare îți voi da ca Iuda«... nu-i sună lui (Dôme) ci chiar dlui autor Grozda, și are s'o rostească când îl va spovedi popa Roxin din Lipova, avînd a mai adăuga la spovedanie și: »Ci ca tîlharul mă mărturisesc ție!!« (Lui popa Roxin).

Gurile rele atecă vorbesc, că la alegerea de protopop, Dr. A. Grozda și-a dat parola și a promis toată pîrtinirea preotului recurent Roxin Florea din Lipova. A cortesit însă din greu pentru recurentul Virgil Mihulin. Dar venind popa Terențiu Oprean — a votat (la alegere) cu acesta.

Lucrul nu e așa greu însă de explicat, precum ar crede unii, ci mult mai ușor. Anume, popa Roxin, avînd parola lui G. prin comună a încercat să-i spargă popularitatea, zicînd că, dacă va ajunge el protopop, va scoate poporul de sub stăpînirea advocaților: așa a ajuns popa Roxin să aibă majoritate în sinodul — parohial!

(Itt van a Kutya eltemetve!) zice — turcul!

Ei, vezi: oare cine își lasă, cum am zis, oaia din gură?... Virgil Mihulin s'a retras, Grozda s'a dat cu popa Oprean, care nu îi va strica popularitatea, pînă se va muta acolo, — iar Conzistorul le-a strigat: se trăiască!

Așa se vorbește prin sat.

Așa le-am primit — și le dăm și noi!
Om slab — cine să supără!

Dr. Veveriță.

Cucu la Caransebeș.

Zboară cucule tu tare
La Caransebeșu mare,
In ziua — — — — lor
Cîntă renegaților.

Sus români cei renegați,
Hai acu la papricaș
Să bem și Răchiuța
Să ne vindem nația.

Cîntă-n codru de răsună
Nu te duce tu napoi
Hai încoace cătră noi.
Hai pe valea lu Biștra
Și te oprește în Weislova,
Și cîntă aici din pod
La un om mare norod,

Care acu s'a văzut om
Pentru viță de răchie
Au dat voturi el o mic
A tu Ioane Ionișel.
Care ești mare mișel
Cu numele morților
Ți-ai dat neamul fraților,
Pe mîna jidanilor.

Cucule pasere bravă,
Care umbli în lumea largă
Nu te duce tu napoi,
Haida aici și la noi
Pe valea Ruschi în sus
Aici vezi lucru frumos
Români mari și fercheș tare
Oameni buni pentru trădare
Cu nesocotită — îngîmfare

Oameni mari cu onoare în lume
Ei ni-au dat spre rușine
Cîntă-i cucule la cap
Ca să-l muștre din păcat
Ca să în... așa
Ași vi... ca.
Cocca.

Oh Trușiule tu om mi
Foarte rău ai socotit,
Pentru un cortez de nimic
Ai rămas ca și trăznit.
Feriți-vă toți din sat
De acest poștari minunat
Căre pe noi ne-a trădat.

Sus măi poștași cioc de cioară
Că cucul la tine sboară.
Iată vezi a și venit
Precum tu nu l'ai dorit
Mititel și voinicel
Și să-ți cînte frumușel

Dă-i Cucule și-l lovește
Și peste obraz îl plesnește.
Și-l plesnește de dreaptă.
Că'n stînga și-a luat plata.

Aurelia Cucovina.

„Mefisto” — și „Carnetul”.

«Mefisto» e dl Schiopu dela »Tribuna» din Arad.

Intr'o zi, întîlnindu-l pe stradă, abia l'am cunoscut sub pălăria mare ce o poartă — și-l grăiesc:

— »Serbus... serbus... mă Schiop-Mefisto!... Ei, bre, ce mai e nou prin »carnetul» tău?

— »Nimic, frate, nimic... zice răstit și fuge. Eu după el.

— »Dar bine, măi, stai puțin, fireai al dracului, și spune-mi: că doar totuși ceva vei avea, ha?...

— N'am nimic, mă. Îți zic: pe cîns-tea mea de șef-redactor și pe pălăria asta unică în felul ei, procurată anume dela Palermo, din Sicilia... Ce vrei să mai am, cînd cuvîntul »carne« și așa ș'a scumpit al dracului, de-ți sar ochii; iar pe litera »t» nu mai dă nime nici o lăscăie: astfel tot »carnetul» meu s'a dus dracului de pomană — du-te și tu după el, și dă-mi pacea! (Iși trage pălăria pe cap și — fuge!) ocați.

în limbăt.

Din vitejia țiganului.

Un român vede odată, pe un țigan
Upurtînd o medalie, pe peptul lui hăl
negru.

— »Auzi, tu, măi faraoane, dar de unde ai tu să porți medalia?...

— Hapoi, dapoi, țucuți mîna ha dreaptă și călcîiul stîng, — zice țiganul fălos — am slujit și eu pe Domnu Impărat hăl mai mare, și de ahaia mi-a dat'o s'o port.

— »Bine, bine măi moree, — zice românul — medalia e un semn de cinste, care se dă celuiia ce a făcut vre-o vitejie

— »Hapoi, taică, linguți fruntea, că și eu am făcut vitejie mare.

— Ce vitejie?

— Hapoi iacă am tăiat picioarele unui turc — în bătălie.

— Și pentru ce nu i-ai tăiat tu capul să-l omori, nu numai să-l schilăvești??

— Hapoi, dacă n'a mai avut cap, țucute, ce să tai?...

— Cum se n'aibă... cine a văzut turc fără cap, că doară om e și el.

— O hi avut el, dar mi-se pare că i l'au tăiat alții. Eu a trebuit să-l îngrop

— și întreg nu încăpea în groapă!

Trimisă de Ion Oprnan.

Cască — gură.

O femeică, căscă din gură, așa de tare, că un om, ce tocmai trecea pe lîngă ea, sîuînd în lături îi zice: nu căsca așa tare, că mă minînci!

Ea îi respunde: nu avea frică, eu și așa sînt izraelită și nu mînînc carne de porc!

Hora țărănilor.

Bată-te mîndruță, bată,
 Cearcănul de p'îngă lună
 Și credința mea cea bună
 Și te bată mîndră, bată
 Cearcănul de p'îngă soare
 Și credința mea cea mare.

Fetele care-s mărețe
 Nu se țin cu corobețe
 Ci să țin cu felii de vin
 Și cu mîinile prin sîn.

De-ar fi dat
 De-ar fi lăsat,
 De-ar fi lăsat Dumnezeu.
 Ce-ai iubit să fie-al tău;
 Dumnezeu îns' a lăsat
 Cite-un bun și-un blăstămat
 Să trăiască amestecat.

Frunză verde doi bujori,
 Vai de mică cu ficieri,

Că plinge de multe ori,
 Dar măicuța cea cu jfete
 Plinge-odată și cu sete.

Ferește-mă doamne sfinte
 De junincă heghieșă
 Și de mîndra leneșă
 Ferește-mă doamne sfinte
 De ușa scîrjiitoare,
 De mîndra bosconitoare.

Bate doamne pe 'mpăratu
 Că mi-a cătănit bărbatu,
 Dar nu l'a cătănit bine
 C'am auzit că iară vine!
 Cine 'n dragoste nu crede
 Nu mai calce iarbă verde,
 Nici verde, și nici uscată,
 Numai tot în pat să zacă.

Alexandru Deac.

Stau să mor așa mi dor,
Sara stînd lîngă stobor;
Așteptînd eu în portiță
După ochii tei mîndruță.
Cum noi fi eu năcăjit,
Că mă văd' tot amărit
Și de mîndră despărțit.
Și mă iau sara la drum
Ca omul care-i nebun.

Alelei frate peline,
Amară-i frunză pe tine,
Ca și inimoara 'n mină.
Nu-i amară de zăhar,
Ci-i amară de dușman;
Cînd era să mă petrec;
Mi-a venit ordin să plec,
Ca să plec la călărași,
La pustiul cel de Iași,
Vede-l'aș pîrlit și ars.
Să rămîie numa parii
Să se 'nțepă generalii,
Generalii și maiorii,
Cari cătănesc feciorii,
Mai apoi și căpitanii,
Iai la urmă și dușmanii,
Dușmanii, dușmancele,
Care strică casele,
Nu le strică ghioagele,
Le strică cu vorbele.

Toată lumea-i cu drăguță,
Numai eu ca cucu 'n frunză;
Toată lumea-i cu nevastă,
Numai eu ca cucu 'n coastă.

De cînd puii mi s'au dus,
Venin la inimă-am pus;
De cînd puii m'au lăsat,
Inimioara mi-a' secat.
Să mă bat din zi, din noapte,
Din străin n'oi face frate,
Cînd va da și piatra lapte.

La podețul cel de-aramă,
Vai de acel ce n'are mamă;
La podețul cel de piatră,
Vai de acel ce n'are tată.

La podețul cel cu brazi,
Vai de acel ce n'are frați;
La podețul cel cu flori,
Vai de acel cu opt surori!

Amărită un' te duci,
Incălțată în păpuci?
— Ia, mă duc la cel cu calul..
Să-mi mai potolesc amarul!

Frunză verde de măcieș,
Măi bădiță Georgies,
Indreaptă-ți drumul la Iași,
Dela Iași la București,
Mă rog să nu zăbovești;
Că de-i zăbovi o lună,
Mi-i găsi pe cîmp nebună,
Culegînd la mătrăgună,
Cu basmaluța ta 'n mîină;
Și de-i zăbovi un an,
Mi-i găsi slabă 'n divan;
Iar de-i zăbovi mai mult,
Mi-i veni pîn' la mormînt:
Vei da țarna într-o parte,
Și-i vedea oase 'nșirate,
Și dragostea ce mai poate;
Vei da pînza de pe-obraz,
Să mai vezi din cel năcaz..

La fereastră din afară,
Vine dorul în spre seară,
Și tot șede și mă întrecăbă,
De ce sînt cu fața slabă?
Spus-am dorului degrabă.
C'am iubit fără de treabă;
Spus'am dorului plîngînd,
C'am iubit din cînd în cînd.

Citu-i țara de-alungu,
Nu-i tilhar ca Unguru,
El se 'ncalță sprintinel,
Și te pupă frumușel;
Da Rusu-i pocit și prost,
Se 'ncalță tîpălăgos
Și te pupă hid și gros,
Și-și mai ia ș'o cușmă 'n cap.
Cînd te pupă, face »liap!»

De aici pâr' la Braşeu
Nui copil strein' ca eu.
Ba mai este încă unu
Şi-acela-i Cucu sărmanu;
Dar nici Cucu nu-i ca mine,
Că mai are pe oare cine.
Cucu cînd se bolnăveşte
Viena mierla şi-l hrăneşte.
Dar eu, zău, nu am pe nime
Şi-s străin ca vai de mine.

Pe la noi, pe la Căbeşti
Găseşti fete cum gîndeşti:
Inalte ca cătanele,
Negre ca Țiganele.

Zis'a maica cătră mine,
Să nu dau gura la nime;
Asta dracu o poate face,
Să dau la cine'mi place!

Frunză verde şi iar frunză,
Mă muşcă badea la buză
Dar mie nu'mi pare rău,
Că m'a muşcat badea meu.

Frunză verde mărăcine,
N'a lăsat Dumnezeu bine:
Frumosul fuge de mine
Şi uritul calea'mi ţine!

Frunză verde lemn domnesc
Stau pe loc şi mă gîndesc:
Din două, car' să iubesc?
Amîndouă în haine nouă,
Sărutale-aş pe-amîndouă,
Dar pe una
Totdeauna!

Intre țară şi Ardeal
La crîşmuța cea din deal
Vinu-i bun şi cupa-i mică;
Crîsmărița-i frumușică;
Dar la crîşma cea din vale
Vinu-i bun şi cupa-i mare,
Crîsmărița-i hidă tare,
Şi n'ai poftă de gusztare.

Mîndră, ochişorii tăi,
Mîncară toți banii mei;

Mîndră sprîncenele tale
Mîncară a mele parale.

Pe mîndră cu ochii verzi:
Nici odată să n'o crezi
Că te lasă adormit
Şi merge la alt iubit.

Copilă, cu ochii mici,
Ce mă faci să viu p'aici?
Ba, eu, bade, nu te fac
Numai tu vii că ți drag.

Țucuți mîndră ochii tei,
Că mîndru te uiți cu ei,
Dar să-ți țuc şi gurița,
Numai nu te mînia!

Culese de I. Oprean.

Deosebire.

Ce e deosebirea între saşi şi români?
Aceia: că saşii tac şi fac; precînd
românii: nici nu tac — nici nu fac!

Durerea Românilui.

Foaie verde de pe luncă,
Sînt Român ficior de muncă,
Și mi drag ca să muncesc,
Din plugul meu să trăiesc,
Nu cer se mă țină statu,
Nici nu schimb nația cu altu,
Num dau nația nici cui,
Nu mă dau străinului.
Dar el mie să-mi dea pace,
Să trăiesc cum știu și-m place.

La străin nu cer nimic,
Nici nu-l vatăm nici un pic,
Trăiesc din sudoarea mea,
Num trebuie a altuia,
Cătu-i vara călduroasă,
Săp cu sapa trag din coasă,
Toată ziua prin căldură,
Lucru pînă casc din gură,
Toamna 'm umplu podurile,
Im cîștig ștalogurile
Tot cu chin și trudă grea,
Im petrec toată vara,
Dar străinu nu-m dă pace,
Să trăiesc cum mie-mi place.

Toamna cînd mă strîng mai bine,
Iacă străinu că vine,
Vine la mine și cere,
Să-i plătesc cele dări grele.
Săi plătesc ștăerile;
La mari domni sîmbriile,
La Notateș, la Preoți
La cei cu nasu cîrn toți,
Cîți-i vād cu burta mare,
Toți dela mine au parale,
Ba și de acestea afară,
Le-am făcut drumuri de țară,
De țară și drum de stat,
Magyar Allam-vás-utak,
Tot de mine s'or lucrat,
Și mie tot nu-mi dau pace,
Să trăiesc cum mi-emi place,

Toate cîtes flăstoriile,
Tot de Români îs gătite,
Să se care domni bine,
Cu cele automobile,
Pe țoale să nu să ime,

Nui domni în Ungaria,
Să-și aibă din truda sa,
Ci mîncă din cîrcă mea,
Că eu trag ca bou în jug,
La bine numai ajung,
Că domnii tot îmi ia,
Nu mă lasă în voia mea.

O murit vremea bătrînă,
Cu dreptatea împreună,
O trecut de-a mai trăi,
Cum or trăit strămoșii,
Pînă acu tot am plătit,
Dar acu am ostenit,
Și cît vād că noi putea,
Ridicam'oi vocea mea,
Pe străin afară ti scoate,
Din toate părțile noastre,
Atunci scăp de viata grea,
Și oi trăi cum eu oi vrea.

Petru Punga Chitauru
june în Reșița.

Nasul roșu.

O copiliță își roșea cu vin nasul păpușii,
Văzînd-o tatăl ei, o întrebă, că de ce
strică vinul, că și așa nu va fi nasul
păpușii roșu. Copilița: dar mamă zice,
că nasul tău numai de vin a roșit așa
tare!

Țiganul în temniță.

Un țigan mincinos, ca toți țiganii a
ajuns în temniță. Judele i-a pus anu-
me un paznic, ca să nu fugă. Văzînd
țiganul că nu-i chip și mod i de a scă-
pa, începu să-l înjure pe paznic după
toate formele și prostiile țigănești. Vă-
zînd că nici aceasta nu ajută, zise:

— »Vezi, jupune cătană, ce om prost
ești d-ta: alt om de omenie, de atîta
amar de gură, de mult m'ar fi dat —
pe ușă afară — la dracu! — De ce nu
mă dai și D-ta?...

Trimise de Franțesc Ioan.

Redactor responsabil: F A G U R E.